

**แผนการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล (Faculty Practice) รายบุคคล
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗**

ชื่อ...นางสาวสุกัญญา ม่วงเลี้ยง.....ตำแหน่ง...พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการสอน).....
 ภาควิชา.....การพยาบาลมารดาและทารกหรือการผดุงครรภ์.....
 สาขาความเชี่ยวชาญหรือความสนใจเฉพาะทาง การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
 หัวข้อ/ประเด็นการปฏิบัติ Faculty Practice...การพัฒนารูปแบบบริการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ใน
 มารดาผ่าตัดคลอด

กลุ่มเป้าหมาย/หน่วยงาน...มารดาหลังคลอดที่ผ่าตัดคลอดที่มารับบริการแผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์
 ระยะเวลา.....มิถุนายน ๒๕๖๗ - พฤษภาคม ๒๕๖๘.....จำนวน...๘๐...ชั่วโมง

เป้าหมาย/ผลลัพธ์

ระยะสั้น

๑. กลุ่มเป้าหมายมีระดับความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับอยู่ในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ยมากกว่า ๓.๕๑ ขึ้นไป)
๒. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ระยะยาว

๑. พัฒนารูปแบบบริการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดที่สอดคล้องกับกับ
ความต้องการของมารดาหลังคลอดปัจจุบัน
๒. กลุ่มเป้าหมายเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างต่อเนื่อง ๖ เดือน

วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
ครั้งที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ (๔ ชม.)	๑. ศึกษาสถานการณ์ของการ เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดา ผ่าตัดคลอด ที่มารับบริการแผนก หลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ๑) พบหัวหน้าแผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ประสานงาน และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการ ดำเนินงาน ๒) ศึกษาข้อมูลสถิติมารดาหลัง คลอดที่ได้รับการผ่าตัดคลอด ของ โรงพยาบาลอุตรดิตถ์	แผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์	๑. รายงานสรุปข้อมูลสถิติของ มารดาหลังคลอดที่ได้รับการ ผ่าตัดคลอด ของโรงพยาบาล อุตรดิตถ์
ครั้งที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๗ (๔ ชม.)	๒. รวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษา สถานการณ์ ๑) สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของแผนก หลังคลอดโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค ความต้องการและ ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการบริการ ในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนม แม่ในมารดาผ่าตัดคลอด	แผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์	- บันทึกการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ของแผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์
ครั้งที่ ๓-๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ (๔ ครั้งๆ ละ ๔ ชม. รวม ๑๖ ชม.)	๒) สัมภาษณ์มารดาหลังคลอด แผนกหลังคลอด โรงพยาบาล อุตรดิตถ์เกี่ยวกับปัญหาของการรับ บริการ ความต้องการและ ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการบริการ ในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนม แม่ในมารดาผ่าตัดคลอด	แผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์	- บันทึกการสัมภาษณ์มารดา หลังคลอดที่ได้รับการผ่าตัด คลอด แผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์
ครั้งที่ ๗-๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๗ (๒ ครั้งๆ ละ ๔ ชม. รวม ๘ ชม.)	๓. วิเคราะห์ข้อมูลและ สถานการณ์ที่ได้จากการ สัมภาษณ์ร่วมกับพยาบาลแผนก หลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ๑) วิเคราะห์ข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ ๒) วิเคราะห์เอกสารที่ เกี่ยวข้อง	- แผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ - วิทยาลัยพยาบาลบรม ราชชนนี อุตรดิตถ์	- รายงานการประชุมวิเคราะห์ ข้อมูลและสถานการณ์ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค ความต้องการและ ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการ บริการในการส่งเสริมการเลี้ยง ลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัด คลอด

วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
	๓) สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสถานการณ์		
ครั้งที่ ๑๑-๑๖ กันยายน- พฤศจิกายน ๒๕๖๗ (๔ ครั้งๆ ละ ๔ ชม. รวม ๑๖ ชม.)	<p>๔. เตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริการในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดร่วมกับพยาบาล</p> <p>๑) ประชุมเพื่อพัฒนารูปแบบบริการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด</p> <p>๒) ร่างรูปแบบบริการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดครั้งแรก</p> <p>๓) จัดทำสื่อให้ความรู้ คู่มือและมุมเรียนรู้การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับมารดาผ่าตัดคลอดครั้งแรก</p> <p>๔) จัดทำแบบบันทึกข้อมูลและแบบประเมินต่างๆ ได้แก่</p> <p>๔.๑) แบบบันทึกข้อมูลมารดาหลังคลอด ได้แก่ อายุ อายุครรภ์ ชนิดการคลอด ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ บุคคลที่ช่วยเหลือสนับสนุน เป้าหมายในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ แรงจูงใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่</p> <p>๔.๒) แบบบันทึกข้อมูลการให้การปรึกษาและติดตามผลระยะยาว และสรุปผลลัพธ์ของการให้การปรึกษา</p> <p>๔.๓) แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับมารดาผ่าตัดคลอดครั้งแรก</p>	<p>- แผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์</p> <p>- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์</p>	<p>- รายงานการประชุมพัฒนารูปแบบบริการในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด</p> <p>- ร่างรูปแบบบริการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดแรก</p> <p>- คู่มือการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับมารดาผ่าตัดคลอด</p> <p>- แบบบันทึกข้อมูลการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับมารดาผ่าตัดคลอด</p> <p>- แบบบันทึกข้อมูลการให้การปรึกษา</p> <p>- แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับมารดาผ่าตัดคลอด</p>

วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
	<p>๔.๔) แบบประเมินความพร้อมในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดี่ยวต่อเนื่อง ๖ เดือน</p> <p>๔.๕) แบบประเมินความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ</p> <p>๕) ประชุมร่วมกับพยาบาลเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจ ในส่งเสริมการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาผ้าตัดคลอดครั้งแรก และร่วมกันจัดทำคู่มือการให้คำปรึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจ</p>		<p>- แบบประเมินความพร้อมในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดี่ยวต่อเนื่อง ๖ เดือน</p> <p>- แบบประเมินความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ</p> <p>- คู่มือการให้คำปรึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจ</p>
<p>ครั้งที่ ๑๗-๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗- เมษายน ๒๕๖๘ (๖ ครั้งๆ ละ ๔ ชม. รวม ๒๔ ชม.)</p>	<p>๕. ดำเนินกิจกรรมตามร่างรูปแบบบริการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ้าตัดคลอด</p> <p>ระยะหลังคลอด</p> <p>๑) บันทึกข้อมูลทั่วไปของมารดาผ้าตัดคลอด</p> <p>๒) ประเมินปัญหาและความต้องการของมารดาผ้าตัดคลอด</p> <p>๓) สอบถามเกี่ยวกับกำหนดเป้าหมายและการวางแผนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ้าตัดคลอด</p> <p>๔) วิเคราะห์ผลกระทบและความเสี่ยงของการล้มเหลวการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ้าตัดคลอดครั้งแรก</p> <p>๕) ประเมินความรู้เกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ้าตัดคลอดก่อนและหลังการให้คำปรึกษา</p>	<p>- แผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์</p>	<p>- รายงานผลการบันทึกข้อมูลทั่วไปของมารดาผ้าตัดคลอด</p> <p>- ผลการประเมินความรู้เกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ้าตัดคลอด</p>

วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
	<p>๖) ประเมินความพร้อมในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด การให้คำปรึกษา</p> <p>๗) ให้คำปรึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดโดยการมีส่วนร่วมของสามีและครอบครัว</p> <p>ระยะหลังคลอด: ก่อนจำหน่ายกลับบ้าน</p> <p>๑) ร่วมทบทวนเป้าหมายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด</p> <p>๒) ประเมินระดับความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ</p>		<p>- ผลการประเมินความพร้อมในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด</p> <p>- รายงานผลการบันทึกการให้คำปรึกษา</p> <p>- ผลสรุปเป้าหมายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด</p> <p>- ผลการประเมินระดับความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ</p>
<p>ครั้งที่ ๒๗-๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘ (๒ ครั้งๆ ละ ๔ ชม. รวม ๘ ชม.)</p>	<p>๕. ติดตามประเมินผลและสรุปผลการดำเนินกิจกรรมร่วมกับพยาบาลแผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ โดย</p> <p>๑) รวบรวมข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด เกี่ยวกับ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลทั่วไป ● บันทึกการให้การปรึกษาและติดตามผลระยะยาว และสรุปผลลัพธ์ของการให้การปรึกษาในแต่ละครั้ง ● บันทึกการติดตามเยี่ยมหลังคลอด ● ระดับความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด 	<p>- แผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์</p> <p>- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์</p>	<p>- ฐานข้อมูลของมารดาผ่าตัดคลอด</p>

วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
	<ul style="list-style-type: none"> ● ระดับความพร้อมในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด ● ระดับความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ ● ๒) ประชุมเพื่อปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการบริการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด ● วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานที่ผ่านมา ● ประชุมระดมสมองเพื่อปรับปรุงรูปแบบการบริการสำหรับส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด 		<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการสรุปผลการดำเนินงาน - รายงานการประชุมเพื่อพัฒนา รูปแบบการบริการสำหรับส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด

ลงชื่อ.....ผู้ปฏิบัติ
(นางสาวสุกัญญา ม่วงเลี้ยง)

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(.....)

แบบรายงานผลการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์ (Faculty Practice)
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรดิตถ์
ปีการศึกษา ๒๕๖๗ (มิถุนายน ๒๕๖๗ – พฤษภาคม ๒๕๖๘)

๑. ชื่อ-สกุล นางสาวสุกัญญา ม่วงเลี้ยง
๒. ความเชี่ยวชาญเฉพาะในการปฏิบัติการพยาบาล การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
๓. กลุ่มประชากรเป้าหมาย มารดาหลังคลอด แผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์
๔. สถานที่ปฏิบัติการพยาบาล แผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์
๕. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

มิถุนายน ๒๕๖๗ – พฤษภาคม ๒๕๖๘ จำนวน...๘๐...ชั่วโมง

๖. ผลการดำเนินงาน

เป้าหมาย/ผลลัพธ์

ระยะสั้น

๑. กลุ่มเป้าหมายมีระดับความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับอยู่ใน ระดับ ๓.๕๘ (ระดับมาก)
๒. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อยู่ในระดับมาก

ระยะยาว

๑. พัฒนารูปแบบบริการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดครรภ์แรกที่สุดสอดคล้องกับกับความต้องการของมารดาหลังคลอดปัจจุบัน อยู่ระหว่างการพัฒนาารูปแบบบริการให้เหมาะสมกับมารดาผ่าตัดคลอดครรภ์แรก
๒. กลุ่มเป้าหมายเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างต่อเนื่อง ๖ เดือน วางแผนกำกับติดตามกลุ่มเป้าหมายต่อไป

ผลลัพธ์ที่เกิดต่อสถานบริการสุขภาพ (แผนกหลังคลอดโรงพยาบาลอุตรดิตถ์)

หลักฐานการการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล (Faculty Practice)

๑. สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของแผนกหลังคลอดโรงพยาบาลอุตรดิตถ์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรค ความต้องการและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการบริการในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด ครรภ์แรก

ปัญหาและอุปสรรค

- มารดาหลังผ่าตัดคลอดเริ่มให้ทารกดูดนมล่าช้า เพราะทารกถูกแยกจากมารดาชั่วคราวเพื่อให้การดูแลทารก
- มารดาปวดแผลผ่าตัด เกิดขึ้นเฉียบพลันและรุนแรงมากในระยะ ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมงแรกหลังผ่าตัด
- มารดาหลังคลอดครรภ์แรกมีอาการอ่อนเพลียและความต้องการพักผ่อนจากผลข้างเคียงของยาระงับความรู้สึกขณะผ่าตัดคลอด
- มารดาหลังคลอดการเคลื่อนไหวร่างกายลำบาก จากการถูกคาสายสวนปัสสาวะ และการได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำบริเวณมือหรือแขน ทำให้การเคลื่อนไหวร่างกายทำได้ยาก อุ้มทารกเข้าเต้าไม่ถนัด
- มารดาหลังคลอดการขาดประสบการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
- ขาดการกระตุ้นการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จากเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง
- เจ้าหน้าที่บางคนยังขาดความเชี่ยวชาญในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด
- จำนวนผู้ป่วยมีจำนวนมากต่อการดูแลของจำนวนเจ้าหน้าที่

ความต้องการและข้อเสนอแนะ

- หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านมาของการบริการในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด
- แนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดที่ประสบความสำเร็จจากหน่วยงานต่างๆ
- ปรับปรุงแนวปฏิบัติการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด ร.พ.อุตรดิตถ์

๒. บันทึกการสัมภาษณ์มารดาหลังคลอดที่ได้รับการผ่าตัดคลอดครรภ์แรก แผนกหลังคลอด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์

- มารดาหลังคลอดปวดแผลผ่าตัดมาก ไม่อยากขยับตัว อย่านอนพักบนเตียงอย่างเดียว
- มารดาหลังคลอดมีอาการอ่อนเพลีย ง่วงนอน จากผลข้างเคียงของยาระงับความรู้สึกขณะผ่าตัดคลอด
- มารดาหลังคลอดมีการเคลื่อนไหวร่างกายลำบาก จากการถูกคาสายสวนปัสสาวะ และการได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำบริเวณมือหรือแขน อุ้มทารกเข้าเต้าไม่ถนัด ค่อยระวังไม่ให้สาย
- มารดาหลังคลอดเกิดความเครียด ความวิตกกังวล และความกลัว ในการอุ้มลูก และไม่ทราบวิธีการนำลูกเข้าเต้าเพื่อกินนมแม่
- มารดาหลังคลอดการขาดประสบการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
- เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยใส่ใจในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด เช่น สอนเอาลูกเข้าเต้าเพื่อกินนมแม่แค่ครั้งแรกเพียงอย่างเดียว

- เจ้าหน้าที่ไม่ติดตามปัญหาการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดในแต่ละเวร และเจ้าหน้าที่บางคนมีพฤติกรรมที่ไม่น่ารัก และไม่ค่อยใส่ใจมาให้คำแนะนำในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่ข้างเตียง

๓. รายงานการประชุมวิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรค ความต้องการ และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการบริการในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด

เจ้าหน้าที่	มารดาหลังคลอด
<p><u>ปัญหาและอุปสรรค</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - มารดาหลังผ่าตัดคลอดครั้งแรกเริ่มให้ทารกดูดนมล่าช้า เพราะทารกถูกแยกจากมารดาชั่วคราวเพื่อการดูแลทารก - มารดาปวดแผลผ่าตัด เกิดขึ้นเฉียบพลันและรุนแรงมากในระยะ ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมงแรกหลังผ่าตัด - มารดาหลังคลอดมีอาการอ่อนเพลียและความต้องการพักผ่อนจากผลข้างเคียงของยาระงับความรู้สึกขณะผ่าตัดคลอด - มารดาหลังคลอดการเคลื่อนไหวร่างกายลำบาก จากการถูกคาสายสวนปัสสาวะ และการได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำบริเวณมือหรือแขน ทำให้การเคลื่อนไหวร่างกายทำได้ยาก อุ่มทาร์กเข้าเต้าไม่ถนัด - มารดาหลังคลอดครั้งแรกการขาดประสบการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ - ขาดการกระตุ้นการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จากเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง - เจ้าหน้าที่บางคนยังขาดความเชี่ยวชาญในการการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดครั้งแรก 	<ul style="list-style-type: none"> - มารดาหลังคลอดปวดแผลผ่าตัดมาก ไม่อยากขยับตัว อยากนอนพักบนเตียงอย่างเดียว - มารดาหลังคลอดมีอาการอ่อนเพลีย ง่วงนอน จากผลข้างเคียงของยาระงับความรู้สึกขณะผ่าตัดคลอด - มารดาหลังคลอดครั้งแรกมีการเคลื่อนไหวร่างกายลำบาก จากการถูกคาสายสวนปัสสาวะ และการได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำบริเวณมือหรือแขน อุ่มทาร์กเข้าเต้าไม่ถนัด ค่อยระวังไม่ให้สาย - มารดาหลังคลอดครั้งแรกเกิดความเครียด ความวิตกกังวล และความกลัว ในการอุมลูก และไม่ทราบวิธีการนำลูกเข้าเต้าเพื่อกินนมแม่ - มารดาหลังคลอดครั้งแรกการขาดประสบการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ - เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยใส่ใจในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดครั้งแรก เช่น สอนเอาลูกเข้าเต้าเพื่อกินนมแม่แค่ครั้งแรกเพียงอย่างเดียว - เจ้าหน้าที่ไม่ติดตามปัญหาการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดในแต่ละเวร และเจ้าหน้าที่บางคนมีพฤติกรรมที่ไม่น่ารัก และไม่ค่อยใส่ใจมาให้คำแนะนำในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่ข้างเตียง

เจ้าหน้าที่	มารดาหลังคลอด
<p>- จำนวนผู้ป่วยมีจำนวนมากต่อการดูแลของจำนวนเจ้าหน้าที่</p> <p><u>ความต้องการและข้อเสนอแนะ</u></p> <p>- หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านมาของการบริการในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด</p> <p>- แนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดที่ประสบความสำเร็จจากหน่วยงานต่างๆ</p> <p>- ปรับปรุงแนวปฏิบัติในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด ร.พ.อุตรดิตถ์</p>	

๔. รายงานการประชุมพัฒนารูปแบบบริการในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด

ปัญหาและอุปสรรคที่ค้นพบ	แนวทางการแก้ไข
<p>- มารดาหลังผ่าตัดคลอดครั้งแรกเริ่มให้ทารกดูดนมล่าช้า เพราะทารกถูกแยกจากมารดาชั่วคราวเพื่อการดูแลทารก (เจ้าหน้าที่)</p> <p>- มารดาปวดแผลผ่าตัด เกิดขึ้นเฉียบพลันและรุนแรงมากในระยะ ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมงแรกหลังผ่าตัด</p> <p><i>- มารดาหลังคลอดปวดแผลผ่าตัดมาก ไม่อยากขยับตัว อยากนอนพักคนเดียวอย่างเดียว</i></p>	<p>- เมื่อทารกย้ายมาที่แผนกหลังคลอด นำทารกสัมผัสแบบเนื้อแนบเนื้อทันทีกับมารดาในระยะหลังคลอดทุกราย เจ้าหน้าที่ต้องเห็นความสำคัญว่าการสัมผัสแบบเนื้อแนบเนื้อเป็นจุดเริ่มต้นในการเริ่มดูดนมของทารก (หากกรณีมารดาหลังผ่าตัดคลอดมาถึงที่แผนกหลังคลอดแล้ว แต่มีความล่าช้าในการย้ายทารกมาที่แผนกหลังคลอดให้โทรติดตามกับแผนกห้องคลอดทันที)</p> <p>- เจ้าหน้าที่นำทารกดูดนมแม่เร็วที่สุด หรือทันทีที่สามารถปฏิบัติได้ เป็นการกระตุ้นการสร้างและหลั่งน้ำนมให้เร็วขึ้น</p> <p>- แนะนำให้มารดาหลังคลอดครั้งแรกสวมผ้ายึดรัดหน้าท้อง (abdominal binders) ๒๔ ชั่วโมงแรกหลังคลอด เพื่อช่วยลดความเจ็บปวดแผลขณะเคลื่อนไหวร่างกาย และลดความไม่สุขสบายจากการไอหรือจาม การสวมผ้า ยึดรัดหน้าท้องยังช่วยให้มารดาอุ้มทารกได้ทั้งสองมือ เพราะไม่ต้องใช้มือข้างใดข้างหนึ่งประคอง</p>

ปัญหาและอุปสรรคที่ค้นพบ	แนวทางการแก้ไข
<p>- มารดาหลังคลอดมีอาการอ่อนเพลียและความต้องการพักผ่อนจากผลข้างเคียงของยาระงับความรู้สึกขณะผ่าตัดคลอด (เจ้าหน้าที่)</p> <p><i>- มารดาหลังคลอดมีอาการอ่อนเพลีย ง่วงนอน จากผลข้างเคียงของยาระงับความรู้สึกขณะผ่าตัดคลอด</i></p> <p>- มารดาหลังคลอดการเคลื่อนไหวร่างกายลำบาก จากการถูกคาสายสวนปัสสาวะ และการได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำบริเวณมือหรือแขน ทำให้การเคลื่อนไหวร่างกายทำได้ยาก อุ้มทารกเข้าเต้าไม่ถนัด (เจ้าหน้าที่)</p> <p><i>- มารดาหลังคลอดมีการเคลื่อนไหวร่างกายลำบาก จากการถูกคาสายสวนปัสสาวะ และการได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำบริเวณมือหรือแขน อุ้มทารกเข้าเต้าไม่ถนัด ค่อยระวังไม่ให้สาย</i></p> <p>- มารดาหลังคลอดครั้งแรกการขาดประสบการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (เจ้าหน้าที่)</p> <p><i>- มารดาหลังคลอดเกิดความเครียด ความวิตกกังวล และความกลัว ในการอุ้มลูก และไม่ทราบวิธีการนำลูกเข้าเต้าเพื่อกินนมแม่</i></p> <p><i>- มารดาหลังคลอดการขาดประสบการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่</i></p>	<p>แผลผ่าตัด จึงอุ้มทารกถนัดขึ้นมารดาให้นมแม่ได้สะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p> <p>- ดูแลให้มารดาหลังผ่าตัดคลอดครั้งแรกได้รับน้ำและสารอาหารอย่างเพียงพอ เนื่องจากก่อนผ่าตัดคลอดมารดาถูกจำกัดอาหารและน้ำดื่มอย่างน้อย ๘ ชั่วโมง มีการสูญเสียเลือดและพลังงานจากการผ่าตัดคลอด</p> <p>- เจ้าหน้าที่ควรให้ความสำคัญ และดูแลให้มารดาและทารกใน ๒๔ ชั่วโมงแรก เนื่องจากมารดาหลังผ่าตัดคลอดจะมีความเจ็บปวด อ่อนเพลีย กับมีอาการข้างเคียงจากยาระงับความรู้สึก ทำให้ต้องการพักผ่อน</p> <p>- หากไม่ข้อบ่งชี้ในการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ และการใส่สายสวนปัสสาวะ ให้ถอดสายเหล่านั้นทันที เพื่อให้มารดาหลังคลอดมีความสะดวกสบาย และความถนัดในการอุ้มเข้าเต้าเลี้ยงลูกด้วยนมแม่</p> <p>- เจ้าหน้าที่ให้ความรู้ และสร้างทัศนคติที่ดีในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างสม่ำเสมอ จะทำให้มีความพยายามเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มากขึ้น</p> <p>- เจ้าหน้าที่ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับการคลอด และคอยดูแลช่วยเหลือมารดาในระยะหลังผ่าตัดคลอดอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มารดาพึงพอใจ และปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาได้ดีขึ้น</p> <p>- ดูแลช่วยเหลือมารดาหลังผ่าตัดคลอดในการ จัดท่าให้นมแม่ โดยเลือกท่าที่เหมาะสม ได้แก่ ท่าอุ้มฟุตบอล (clutch hold or football hold) ท่านอน</p>

ปัญหาและอุปสรรคที่ค้นพบ	แนวทางการแก้ไข
<p>- ขาดการกระตุ้นการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จากเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง</p> <p>- เจ้าหน้าที่บางคนยังขาดความเชี่ยวชาญในการการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด (เจ้าหน้าที่)</p> <p>- เจ้าหน้าที่ไม่ติดตามปัญหาการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดในแต่ละเวร และเจ้าหน้าที่บางคนมีพฤติกรรมที่ไม่น่ารัก และไม่คอยใส่ใจมาให้คำแนะนำในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่ข้างเตียง</p>	<p>ตะแคง (side lying) และท่านอนหงายแบบประยุกต์ (modified lying position)</p> <p>- ส่งเจ้าหน้าที่พัฒนาความรู้ อบรมเฉพาะทาง “การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่” อย่างต่อเนื่อง</p> <p>- นำแนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอดที่ประสบความสำเร็จจากหน่วยงานต่างๆ</p> <p>- พัฒนาแนวปฏิบัติการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด ร.พ.อุตรดิตถ์</p>

๕. ร่างรูปแบบบริการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาผ่าตัดคลอด

๖. คู่มือการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับมารดาผ่าตัดคลอด
๗. แบบบันทึกข้อมูลการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับมารดาผ่าตัดคลอด
๘. แบบบันทึกข้อมูลการให้การศึกษา
๑๐. แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับมารดาผ่าตัดคลอดครั้งแรก
๑๑. แบบประเมินความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ

ลงชื่อ.....

(นางสาวสุกัญญา ม่วงเลี้ยง)
อาจารย์ผู้ปฏิบัติการพยาบาล